

Kúria

Ügyiratszám: BGH.I.B.1.4/2019/2.

2019. évi

SZÖVEGES BESZÁMOLÓ

1.Feladatkör, tevékenység

1.1. A címhez/alcímhez tartozó intézmények száma, neve, törzskönyvi azonosító száma, honlapjának címe

Név: Kúria

PIR törzsszám: 304001

Honlap: <http://www.kuria-birosag.hu>

1.2. Az új intézmény és a feladat jogszabályi megalapozása

A Kúria tevékenységét Magyarország Alaptörvénye, a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.), továbbá a vonatkozó eljárási törvények rendelkezései alapján végzi.

1.3. A címhez/alcímhez tartozó intézményeknél (egyenként vagy intézménytípusonként) ellátott tevékenységi kör, az év során teljesült feladatok, a szakmai feladatokban bekövetkezett változás, jellemző mutatókkal a szakmai működés értékelése

Az Alaptörvény, a sarkalatos törvények és a vonatkozó jogszabályok értelmében a Kúria elbírálja a törvényben meghatározott ügyekben a törvényszék, továbbá az ítéletábla határozatai ellen előterjesztett jogorvoslatokat, valamint a felülvizsgálati kérelmeket, emellett

- a bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz,
- dönt az önkormányzati rendelet Alaptörvényen kívüli más, magasabb szintű jogszabályba ütközéséről és megsemmisítéséről,
- dönt a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapításáról,
- elbírálja a népszavazással kapcsolatos jogorvoslatokat,
- polgári és közigazgatási ügyekben a bírósági határozat ellen irányuló, ún. valódi alkotmányjogi panasz sikeressége esetén dönt a követendő eljárásról, azaz a konkrét jogvitában meghatározza az alkotmányellenes helyzet megszüntetésének eljárási eszközét,
- az elvi bírósági határozatokon kívül elvi bírósági döntéseket is közzétesz, valamint
- joggyakorlat-elemzést folytat a jogerősen befejezett ügyekben, ennek keretében feltárja és vizsgálja a bíróságok ítélkezési gyakorlatát (Bszi. 24. § (1) bekezdés).

A Kúriának az Alaptörvényben, valamint a Bszi.-ben foglalt feladat-és hatásköreit érintő lényeges jogszabályi változások történtek a 2019-es évben.

Vállalkozási tevékenységet a Kúria nem végez; részvétele gazdasági társaságokban nincs.

A Kúria 2018. évi szakmai és igazgatási célkitűzéseinek meghatározása során elsősorban a 2013 őszén elfogadott középtávú intézményi stratégiából kellett kiindulni, amely az általános célként megfogalmazott átlátható, eredményes és hatékony működést a Kúria társadalmi környezetének és szakmai irányító szerepének figyelembevételével bontja részcélokká.

A következőkben a teljesült feladatokról olvasható rövid összegzés, ezt követi a 2019. év szakmai működésének értékelése.

1.3.1. Az egységes és magas színvonalú ítélkezési gyakorlat biztosítása a jogegységi eszközökben rejlő lehetőségek kiaknázásával

A 2019. évi célok között szerepelt az ítélkezési gyakorlat aktuális kérdéseinek vizsgálata kúriai joggyakorlat-elemző csoportok keretein belül. A társadalom széles körét érintő, illetve a joggyakorlat egysége szempontjából kiemelkedő fontosságú jogalkalmazási problémák feltárása érdekében 2018. december 5-ére tanácskozást hívtam össze, amelyen a Kúria vezetői mellett több állami szerv (ÁSZ, GVH, MNB) képviselője, a Magyar Ügyvédi Kamara elnöke és többi jogi kar képviselője is részt vett, és javaslatot tettek a 2019-es évben vizsgálandó kérdésekre. A javaslatokra figyelemmel, a Kúria kollégiumvezetőinek véleménye alapján 2019. évre az alábbi öt vizsgálati tárgykörben állítottam fel joggyakorlat-elemző csoportokat:

1. A jogos védelem gyakorlati kérdései
2. A keresetlevél visszautasítására vezető okok vizsgálata
3. A gondnokság alá helyezési perek bírósági gyakorlata
4. A gyógyulási (túlélési) esély csökkenésével (elvesztésével) kapcsolatos ítélkezési gyakorlat vizsgálata
5. Az érvénytelenség a munkaviszonyban

A jogszabály rendelkezése értelmében az elemző csoportok vezetői és tagjai a Kúria bírái. Az előző évekhez hasonlóan az elemző csoportok munkáját – élve a jogszabály által adott lehetőséggel – idén is külső szakértők segítették, akik között egyaránt megtalálhatók voltak az alsóbb fokú bíróságok bírái, más jogász szakmák képviselői, valamint egyetemi oktatók és tudományos kutatók. A 2019. évi elemző munkát is jelentős mértékben megkönnyítették az előző években szerzett tapasztalatok. A cél ebben az évben is az volt, hogy a felmerülő elméleti kérdések sok szempontú műhelyvitákban kapjanak minél hamarabb egyértelmű megoldást. Mindez segítheti az ügyek gyors és színvonalas elintézését.

A joggyakorlat-elemzés eredményeiről a csoport vezetője összefoglaló véleményt készít. Az összefoglaló véleményt a Kúria vizsgálati tárgykör szerint illetékes vitatja meg és dönt annak elfogadásáról. Az elfogadott összefoglaló vélemények a Kúria internetes honlapján, a <http://www.kuria-birosag.hu/hu/joggyakorlat-elemzo-csoportok-osszefoglalo> oldalon érhetők el.

A 2019-es évben a Kúria jogegységi tanácsai a következő jogegységi határozatokat hozták:

- Az 1/2019. BJE jogegységi határozatot, amely kimondja: a gazdasági társaság vagyongazdálkodója a társaságban meglévő tulajdonosi helyzetétől függetlenül a társaság sérelmére megvalósuló hűtlen kezelés elkövetője lehet. Mivel a gazdasági társaság tulajdonosának (résztulajdonosának) vagyona és a társaság vagyona elkülönül, a gazdasági társaság vagyona a vagyon kezelője számára a társaságban meglévő tulajdonosi helyzetétől függetlenül idegen vagyon. Ezért a gazdasági társaság vagyongazdálkodója a társaságban meglévő tulajdonosi

helyzetétől függetlenül e tisztségében idegen vagyon kezelésével megbízott személy.

- A 2/2019. BJE jogegységi határozatot, amely akként rendelkezett, hogy az összbüntetési eljárás során alkalmazandó büntető törvény meghatározásakor az alapítéletekkel elbírált bűncselekmények elkövetési ideje közömbös; annak van jelentősége, hogy az összbüntetésbe foglalás lehetősége mikor nyílt meg. (Az Alkotmánybíróság utóbb az 1/2020. (I. 2.) AB határozatával visszaható hatállyal megsemmisítette a fenti jogegységi határozatot.)
- A 3/2019. BJE jogegységi határozatot, amely kimondta, hogy bűncselekmény elkövetésére irányuló szándék felhívás nélküli kinyilvánítása is alkalmas lehet bűncselekmény megállapítására. A jogegységi határozat szerint az előkészületi cselekmények lehetnek tettekben megnyilvánuló magatartások vagy gondolatközlésben kifejeződő, elsősorban verbális magatartások. Tettekben megnyilvánuló tevékenység a bűncselekményhez szükséges vagy azt könnyítő feltétel biztosítása. A gondolat nyilvánossággal (címezettekkel) közlése alapján, a tudattartalomra és a célzatra vont következtetés vezethet annak eldöntéséhez, hogy a gondolatközlés valamely befejezett bűncselekmény törvényi tényállását valósítja meg, büntetni rendelt előkészületi cselekmény, avagy olyan magatartás, mely a büntetőtörvény szerint nem minősül bűncselekménynek. Az előkészület célzatos cselekmény. Az elkövetésre készülő tettes cselekménye célzatos, ha a célba vett bűncselekmény megvalósítását komolyan elhatározza.
- Az 1/2019. KMJE jogegységi határozatot, amely kimondja: ha az ügyfél a közigazgatási eljárásban jogi képviselőt vesz igénybe, a jogi képviselő részére történő kézbesítés minősül joghatályos közlésnek, továbbá joghatályos közlés hiányában a jogorvoslati határidők nem kezdődnek meg. A jogegységi határozat kimondja továbbá, hogy amennyiben az ügyfél tudomást szerez a határozat tartalmáról és a keresetlevélét előterjeszti, a bíróság vizsgálhatja, hogy a joghatályos közlés elmaradása milyen módon érintette az ügyfél jogorvoslatához és tisztességes eljáráshoz való jogát, valamint a jogbiztonság követelményét. E jogegységi határozat az EBH.2009.2109. számon közzétett határozat elvi bírósági határozatként való fenntartását megszüntette.
- A 2/2019. KMJE jogegységi határozatot az egyes ágazatokat terhelő különadóról szóló 2010. évi XCIV. törvény (Áktv.) adóalanyiságra vonatkozó rendelkezéseinek értelmezéséről. A jogegységi határozat kimondja, hogy különadó alanya csak Magyarország területére kiterjedő engedéllyel rendelkező lehet, illetve különadó alá kizárólag az a bevétel tartozik, amely a Magyarország területére kiterjedő engedély alapján végzett tevékenységből származik.
- Az 1/2019. KMPJE jogegységi határozatot a közigazgatási határozatok semmisségével kapcsolatos egyes kérdésekről. A jogegységi határozat kimondta: közigazgatási döntés semmisségét a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 121. § (1) bekezdésében, valamint külön törvényben meghatározott semmisségi okok alapozzák meg. A semmisségi okok köre jogértelmezéssel nem bővíthető. Rögzítette továbbá, hogy a közigazgatási döntés kiadmányozójának aláírásával kapcsolatos hiba vagy hiányosság önmagában semmisséget nem eredményez, hanem eljárási jogszabálysértésnek minősül. A Kúria felülvizsgálati eljárásban a közigazgatási döntés semmisségének megállapítására hivatalból bizonyítást nem folytat le, a közigazgatási döntés nyilvánvaló semmisségét azonban hivatalból észlelheti. Nyilvánvalóan semmis a közigazgatási hatóság döntése, ha annak megállapításához külön bizonyításra nincs szükség.
- Az 1/2019. PJE jogegységi határozatot, amely kimondja, hogy ha a keresetlevél visszautasításáról rendelkező végzés ellen benyújtott fellebbezés elbírálása során

egyértelműen megállapítható, hogy a visszautasítás feltételei nem állnak fenn, és a keresetlevél perfelvételre alkalmas, a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság végzését megváltoztatja, és a keresetlevél visszautasítását mellőzi; a másodfokú bíróság akkor is így rendelkezik, ha a felperes a fellebbezésében a végzés hatályon kívül helyezését kéri, de a fellebbezés tartalma szerint azt állítja, hogy a keresetlevele perfelvételre alkalmas.

A 2019-ben megalkotott kollégiumi vélemények közül különös figyelmet érdemel a következő:

- Az 1/2019. (V.20.) KMK vélemény a munkaviszonyhoz kapcsolódó egyes megállapodások: a versenytilalmi megállapodásra és a tanulmányi szerződésre vonatkozó munkajogi szabályok értelmezéséről. A kollégiumi vélemény egyebek mellett megállapította, hogy nem tevéleges magatartást vár el a munkavállalótól, hanem valamely, a munkáltató jogos gazdasági érdekeit sértő, vagy veszélyeztető magatartástól való tartózkodást. Ennek megítélése során a korábbi ítélkezési gyakorlatnak megfelelően a cégjegyzék adataiból indokolt kiindulni. Ugyanakkor a cégjegyzékben szereplő azonos tevékenységi kör mellett sem kizárt, hogy a munkavállaló ténylegesen nem veszélyezteti a munkáltatója jogos gazdasági érdekeit. A tanulmányi szerződéssel kapcsolatban a kollégiumi vélemény kiemelte: nincs jogszabályi akadálya, hogy a munkáltatóknál a tanulmányok befejezését követően kötelezően eltöltött időbe a munkavégzés alóli mentesülés törvényben meghatározott esetei ne számítsanak bele.

Megjegyzendő, hogy a fenti kollégiumi vélemény az adott tárgykörhöz kapcsolódóan elvégzett joggyakorlat-elemzés eredményeinek figyelembevételével született meg.

1.3.2. A Kúria jogegységi aktusainak felülvizsgálata

A jogbiztonság szempontjából elengedhetetlen, hogy a Kúria a jogszabályi változásokra, továbbá az Alkotmánybíróság Alaptörvény-értelmező tevékenységére figyelemmel időről-időre felülvizsgálja jogegységi aktusait.

A Kúria jogegységi tanácsai 2019-ben összesen hét jogegységi határozatot hoztak, amelyek közül az 1/2019. KMJE számú jogegységi határozat az EBH.2009.2109. számon közzétett határozat elvi bírósági határozatként való fenntartását megszüntette.

1.3.3. Az új Polgári Törvénykönyv alkalmazásában felmerülő jogértelmezési kérdések feltárása

1.
A Ptk. gyakorlati alkalmazásában felmerülő jogértelmezési kérdéseket vizsgáló – az általam 2014-ben felállított – Tanácsadó Testület 2019. évben is számos – a Testület tagjai által felvetett, illetve a bíróságoktól érkezett – jogértelmezési kérdéssel foglalkozott, és több kérdésben tett közzé állásfoglalást a Kúria honlapján (a jognyilatkozat írásbeliségének követelménye, a jogosult kárenyhítési kötelezettsége, a tartásdíjra való rászorultság megszűnése esetén a bejelentés elmulasztásából eredő kártérítési kötelezettség, valamint az elővásárlási jog megsértése stb.).

Az állásfoglalások a <http://www.kuria-birosag.hu/hu/ptk> linken érhetők el.

2.

Az új Ptk. bírói gyakorlata alakulásának figyelemmel kísérésére 2016-ban öt ún. jogegységi csoportot állítottam fel. A jogegységi csoportok felelős vezetői a Polgári Kollégium bírái és főtanácsadói, a csoportok munkáját a Kollégium egy bírása koordinálja. A jogegységi csoportok munkájában a Polgári Kollégium 10 bírása és három főtanácsadója vesz részt. 2019. október 11-én az új Ptk. jogegységi csoportok tematikus tanácskozására került sor, amely két témakörrel foglalkozott: az egyik az alanyváltozás lehetősége a gazdasági társaság vezető tisztségviselője felelősségének megállapítása iránt a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján indított perekben, a másik pedig az élettársi kapcsolat fogalmi elemeinek vizsgálata. Az ülés emlékeztetője és hanganyaga közzétételre került a Kúria honlapján.

1.3.4. A civil szervezetek nyilvántartásával kapcsolatos jogalkalmazási problémák feltárása

A 2019-es évben folytatódott a civil szervezetek nyilvántartásával kapcsolatos bírói gyakorlat egységesítése érdekében az OBH elnökével egyetértésben 2015-ben életre hívott konzultációs testület munkája, amelyben az ítéletbírók, a törvényszékek, a Kúria és a Legfőbb Ügyészség képviselői mellett az Országos Bírói Hivatal szakértői is részt vesznek. A havonta-kéthavonta ülésező testület állásfoglalásai a bíróságok központi intranetes oldalán jelennek meg. A kezdeményezés eredményeként a nyilvántartási ügyszakban egységesebbé vált a gyakorlat.

1.3.5. Devizakölcsön-szerződésekkel kapcsolatban felmerülő jogértelmezési problémák feltárása

Az ún. devizahiteles törvények hatálya alá tartozó szerződések érvénytelenségével kapcsolatos perekben felmerült jogértelmezési kérdések vizsgálatára 2016-ban felállított konzultatív testület 2019. évben három ülést tartott.

- A 2019. április 10-i ülés megtárgyalta azt a vitaanyagot, amely több mint 140 ügy vizsgálata alapján készült az árfolyamkockázatot a fogyasztóra telepítő szerződési kikötések tisztességtelenségével kapcsolatos országos bírói gyakorlatról. A Testület az összefoglaló megállapításait 10 pontban foglalta össze és tette közzé a Kúria honlapján.
- A 2019. június 19-i ülésén a Testület többségi állásfoglalást fogadott el az árfolyamkockázatra vonatkozó szerződési kikötések – tájékoztatás hiánya vagy nem megfelelő volta miatti – tisztességtelensége következtében teljes egészében érvénytelen kölcsön-szerződéseknel alkalmazható érvénytelenségi jogkövetkezményekről. Az állásfoglalás azokra vonatkozik, akiknek a devizahiteles perekben sikerült bizonyítaniuk, hogy az árfolyamkockázatról nem vagy nem megfelelő módon kaptak tájékoztatást a pénzintézettől. Az állásfoglalás szerint ilyen esetekben az érdeksérelem kiküszöbölése érdekében érvényessé nyilvánítják a szerződést, az elszámolásra pedig kétféle megoldást tartalmaz az állásfoglalás. Mindkét megoldási javaslat kedvező a devizahiteleseknek.
- A 2019. október 30-i ülésén a Testület megvizsgálta az április 10-i és június 19-i állásfoglalásainak a bírói gyakorlatban való hatályosulását. Ezen az ülésen a Testület megtárgyalta még az adós elállásának vagy felmondásának joghatását az adóssal szemben végrehajtási eljárásban, valamint a tartozás átvállaló árfolyamkockázatról való tájékoztatásának a kérdését. (Az elfogadott álláspontokat a Kúria honlapján közzétett emlékeztető tartalmazza.) Ezen az ülésen a Testület megvitatta még az Európai Unió Bíróságának C-621/17, C-34/18. és C-260/18. számú ítéleteinek értelmezésével kapcsolatban felmerült kérdéseket, és egyetértett a

Kúriának a szóban forgó ítéletek értelmezésével kapcsolatos, az október 11-i sajtóközleményben közzétett álláspontjával.

A Testület állásfoglalásai a Kúriai Döntések című lapban olvashatók, emellett a <https://kuria-birosag.hu/hu/konz-ervenytelensegi> oldalon is elérhetők.

1.3.6. Az új Pp. jogértelmezési kérdéseinek vizsgálata

Az új Pp. alkalmazásában felmerülő gyakorlati kérdéseket vizsgáló konzultációs testület tagjai nagy gyakorlattal rendelkező és a polgári eljárásjogot kiválóan ismerő bírók, akik a testületben való részvételükkel a magyarországi bírósági szintek mindegyikét képviselik. A konzultációs testület állásfoglalásai a bíróságokra nem kötelezőek, csupán iránymutatásokat fogalmaznak meg a felmerülő kérdések lehetséges értelmezésével kapcsolatban.

A testület 2019-ben – a teljesség igénye nélkül – az alábbi kérdésekben foglalt állást:

- A bíróság teendője, ha az állítási szükséghelyzetben a fél által állított tény tekintetében kételye merül fel
- A perújítási kérelem megváltoztatásának lehetősége
- A kapcsolattartás megváltoztatása iránti pernek a gyermek tartása iránti perrel való összekapcsolhatósága
- A bírósági meghagyásban szereplő tájékoztatás kötelező tartalma
- A keresetváltoztatás fogalma; az ún. elsődleges és másodlagos tények közötti különbség
- A bíróság anyagi pervezetési feladatai a perfelvételi tárgyaláson, illetve az érdemi tárgyaláson – a fél személyes meghallgatása körében – előadott új tény esetén
- A bíróság eljárása abban az esetben, ha a felperes már a keresetlevél benyújtásakor úgy nyilatkozik, hogy az alperes az általa ismert címen (lakóhelyen vagy székhelyen) ténylegesen nem elérhető, és a bírósági irat elektronikusan úton sem közölhető vele; illetve, ha a keresetlevél kézbesítését követően derül ki, hogy az alperes ismeretlen helyen tartózkodik.

Az állásfoglalások elérhetők a Kúria honlapján: <https://kuria-birosag.hu/hu/uj-pp-jogert>

1.3.7. A gyakornoki program folytatása

A jogi karok állam-és jogtudományi doktori iskoláival, továbbá a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Közigazgatás-tudományi Doktori Iskolájával együttműködésben megvalósuló gyakornoki program 2019-ben is eredményesen folytatódott.

1.3.8. Főtanácsadói rendszer kiépítése

Tekintettel arra, hogy a Kúrián nincsenek olyan feladatok, amelyeket a bírósági titkárok önálló hatáskörben végezhetnének, a Kúria és az OBH stratégiájával összhangban 2014-ben elindult folyamat eredményeként a tartós titkári foglalkoztatás a legfelsőbb bírói fórumon megszűnt. A bírák érdemi munkájának hatékony segítése érdekében ugyanakkor 2015-től kialakításra került a főtanácsadói rendszer, amely azóta is eredményesen működik.

A Kúria főtanácsadói rendszere a kölcsönös tanulás elvén alapszik. A legtöbbször a tudomány világából érkező vagy tudományos háttérrel is rendelkező főtanácsadók egy-egy jogterületen elmélyült tudásukkal, alapjogi szemléletükkel, az európai uniós jog területén szerzett jártasságukkal, vagy adott esetben „kívülről” hozott, nem a bíróságokon szerzett jogalkalmazási tapasztalatukkal

segítik a bírák tevékenységét. Munkájukhoz tartoznak a Kúria nemzetközi kapcsolatainak ápolásával kapcsolatos teendők, más országok joggyakorlatának feltérképezése is. Támogatják az Alkotmánybíróság és a Kúria tudományos együttműködését. A főtanácsadók ugyanakkor lehetőséget kapnak arra, hogy elsajátítsák az ügyek végső fokon történő elbírálásához és az ítélkezési gyakorlat egységének biztosításához szükséges felsőbbírói szemléletmódot, belülről rálássanak az ítélkezési tevékenységre: mélyrehatóan tanulmányozzák a Kúria joggyakorlatát, megismerkedjenek a konkrét ügyek elbírálása során a jogértelmezési kihívásokkal, részt vegyenek a határozatok szerkesztésében.

A kúriai bírók körében végzett felmérések szerint a főtanácsadói rendszer beváltotta a kialakításakor hozzá fűzött reményeket: a főtanácsadók a kölcsönös bizalom légkörében hatékonyan tudják segíteni a bírák mindennapi munkáját.

1.3.9. Visszatérés a régi Igazságügyi Palotába

A régi Igazságügyi Palota felújítására, a visszatérés feltételeinek megteremtésére a Steindl Imre Program keretében kerül sor. Az állami tulajdonú Steindl Imre Program Nonprofit Zrt. feladata többek között a tervezési program több változatban való elkészítése, figyelemmel az Igazságügyi Palota épületben történetileg elhelyezett igazságügyi szervezetek jelenlegi elhelyezési igényeire, az épület műszaki állapotára, a műemléki védettségéből fakadó korlátokra és a kiemelt nemzeti emlékhely sajátosságaira. A beruházással és tervezéssel kapcsolatos egyes kérdések tekintetében felmerülő döntések meghozatala érdekében hat fős Projektirányító Bizottság (PIB) került felállításra.

A Steindl Imre Program Nonprofit Zrt. a 2018-as évben elkészítette és a PIB számára megküldte Tervezési Program tervezetét két („A” és „B”) változatban, egyidejűleg rögzítette a Tervezési Programmal kapcsolatos legfontosabb függő kérdéseket, illetve megküldte a Markó utca 16. alatti ingatlan beruházás utáni épülethasználatára vonatkozó javaslatát. A PIB 2018. október 30-án úgy határozott, hogy az „A” változatot fogadják el a további tervezési munka alapjaként. A tervezési folyamat során a tervező és a Társaság folyamatosan egyeztet a Kúria erre kijelölt munkatársaival.

A 2019-es év folyamán a közigazgatási bíráskodás – azóta hatályon kívül helyezett – szervezeti reformjára, így különösen a Közigazgatási Felsőbíróság tervezett felállítására figyelemmel többször került sor egyeztetésre az elhelyezendő bírói létszám tekintetében. Az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXVII. törvény hatályba lépését követően a Kúria közigazgatási ügyszakában létszámbővülés várható, amit ugyancsak jelezni kellett a Társaság felé. A létszámbővülés megnehezíti az elhelyezést, ám a cél az, hogy mindenképpen egy épületben kapjon helyett a legfőbb bírói szerv.

1.3.10. A szakmai működés értékelése

A 2019-es év leginkább a jogalkotó és bírói hatalmi ágak dinamikus párbeszédével jellemezhető. Az Alaptörvényben foglalt, az egyedi ügyek elbírálásával és az ítélkezési gyakorlat egységének biztosításával összefüggő feladatainak maradéktalan ellátása mellett a Kúria 2019-ben több, feladatkörét és működését alapjaiban érintő jogszabálytervezettel kapcsolatban élt jelzéssel a jogalkotó felé. Mindezek alapján ez az időszak túlzások nélkül nevezhető a „visszajelzések évének”.

A 2019-es év jelentős eseménye volt a közigazgatási bíráskodás szervezeti reformjára vonatkozó jogalkotói elképzelések tervezett hatályba léptetése. Az egyeztetések alapját az jelentette, hogy egyrészt a közigazgatási jogviták különbírói szervezeti keretek között történő elbírálását a magyar alkotmányos hagyományok és szakmai szempontok (pl. a speciális közjogi ismeretek igénye) egyaránt indokoltá tehetik. Másrészt az is fontos volt hangsúlyozni, hogy a közigazgatási

határozatok bírósági felülvizsgálatának általános elvét az 1989. évi alkotmánymódosítás teremtette meg: a legújabb kori magyar közigazgatási bíráskodás 1989 decemberében kezdődött. Az azóta eltelt közel harminc esztendő alatt a közigazgatási ügyeket tárgyaló bírák jelentős mennyiségű tapasztalatot halmoztak fel, e tapasztalatok alapján pedig kialakult a közigazgatási perek sajátosságainak megfelelő „közigazgatási bírói” szemléletmód és értékrend. Fontos volt rávilágítani az értékek megőrzésére és arra, hogy a közigazgatási aktusok bírói felülvizsgálatának felelősségteljes feladatában a jövőben is részt vállaljanak azok a szakemberek, akik ezt az elmúlt három évtizedben kidolgozták. Ezt szolgálta a számos egyeztetés eredményeként létrejött, átmeneti rendelkezéseket tartalmazó törvény, amely a közigazgatási bíróságokon, illetve a Kúria Közigazgatási és Munkaügyi Kollégiumában működő bírák számára nyilatkozattételi lehetőséget biztosított: a bírák kérhették áthelyezésüket a tervezett nyolc közigazgatási törvényszékből és a Közigazgatási Felsőbíróságból álló szervezetbe.

A magyar kormány 2019 májusi döntése, a szervezeti reform határozatlan időre történő elhalasztása következtében 2020-tól sem a közigazgatási perekben folytatott legfelső szintű ítélkező és jogegységi munka, sem egyéb hatáskörök tekintetében nem lép más bírói szerv a Kúria helyébe. A hangsúly a jogállami átmenet biztosításáról és a közigazgatási bírói szemléletmód megőrzéséről az 1989 óta elért szakmai eredmények gyarapítására, a közigazgatási ügyek gyors és szakszerű elbírálásának folytatására tevődött át. Ezt erősítette meg Magyarország Alaptörvényének nyolcadik módosítása, amely a szervezeti reform legmagasabb, alaptörvényi szintű rendelkezéseit (25. cikk) is eltörölte.

A módosítás ugyanakkor érintetlenül hagyta a 25. cikk utolsó bekezdését, amely szerint a bíróságok szervezetének, igazgatásának részletes szabályait sarkalatos törvény határozza meg. Azaz: a rendes bírósági szervezet részeként továbbra is létesíthetők önálló közigazgatási bíróságok. A Bszi. legutolsó, 2020. április 1-jén hatályba lépett módosítása értelmében az addig elsőfokú bíróságként eljáró, önálló közigazgatási és munkaügyi bíróságok megszűntek, a közigazgatási jogvitákban első fokon azok a törvényszékek járnak el, ahol közigazgatási kollégium működik. A módosítás a Kúria szervezetét és működését is jelentős mértékben érinti, hiszen az egyfokú közigazgatási hatósági eljárások megteremtésével egyidejűleg a közigazgatási bírói jogorvoslat kétfokúvá vált, így a legfőbb bírói szerv kibővült jogorvoslati hatáskörrel bír. A Közigazgatási-Munkaügyi Kollégium helyett önálló Közigazgatási Kollégium jött létre, a munkaügyi szakág pedig a Polgári Kollégium részkollégiumaként működik tovább.

Egyedülálló kihívást jelent a Kúria életében a jogegységi panasz eljárás bevezetése, amely a Kúria határozatai ellen, a Kúria korábban közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozással kezdeményezhető, speciális jogorvoslat. Fontos, hogy a jogegységi panaszok befogadása és elbírálása egységes, az állampolgárok számára átlátható szempontok szerint történjék. A Kúria vezetése ezért valamennyi szakág bevonásával, jogerősen lezárt ügyek alapulvételeivel „modellezi” a panaszeljárást annak érdekében, hogy felkészülten várja az első jogegységi panaszok érkezését

1.4. Az intézményen belül a szervezeti és a feladatstruktúra korszerűsítésére tett intézkedések

A Kúria a jogszabályok által kötelezően előírt szabályzatokkal rendelkezik, melyek a belső számítógépes hálózaton minden munkavállaló számára megismerhetőek.

A Kúria kiemelt jelentőséget tulajdonít a belső szabályzatok rendszeres felülvizsgálatának, így a nemzeti vagyonnal való felelős gazdálkodás, valamint a közpénzek szabályszerű, átlátható és hatékony felhasználása érdekében tovább folytatódott a gazdálkodási szabályzatok aktualizálása, melynek keretében megújult a Kúria Számviteli politikája, Számlarendje, a Pénz- és értékkezelési szabályzat, a Kötelezettségvállalás, pénzügyi ellenjegyzés, érvényesítés, utalványozás rendjéről szóló

szabályzat, a Közbeszerzési szabályzat, az Anyaggazdálkodási és raktározási szabályzat, a Selejtezési szabályzat, az Önköltségszámítási szabályzat, a Munkaruha szabályzat, a Telefon- és faxkészülékeinek használatáról szóló szabályzat, a Beszerzések és szerződéskötések rendjéről szóló szabályzat, az Egyes igazságügyi alkalmazotti munkakörök kiemelt munkakörre minősítéséről szóló szabályzat, az Ellenőrzési nyomvonal és a Reprezentációs szabályzat.

Többször módosult a Kúria Szervezeti és Ügyelosztási rendje, továbbá módosításra került a Munkavédelmi Szabályzat, a Bélyegzők használatára és nyilvántartására vonatkozó szabályzat és a Kúria Ügyviteli Szabályzata.

Újonnan elkészült az Adatvédelmi és Adatbiztonsági Szabályzat, a Kúria épületébe történő belépésre jogosító engedélyek kiadásáról szóló szabályzat, valamint a Kúria épületében talált tárgyak kezelésére vonatkozó szabályokat előíró elnöki intézkedés.

2019. október 1-jén eleget téve azon jogszabályi kötelezettségnek, mely szerint a belső ellenőrzési vezető legalább két évente köteles a belső ellenőrzési kézikönyvet felülvizsgálni, módosult a Belső Ellenőrzési Kézikönyv.

Valamennyi szabályzatban rendezettek a működéshez kapcsolódó, pénzügyi kihatással járó, jogszabályban vagy egyéb közjogi szervezetszabályozó eszközben nem szabályozott kérdések.

A humánerőforrás-kezelés átlátható, a munkaerő-kiválasztás során kiírt pályázatok a képzettségi követelményeket és elvárt egyéb kompetenciákat tartalmazzák.

A Kúrián rendelkezésre álló erőforrások erejéig a Koordinációs, Személyzeti és Oktatási Főosztály – magában foglalva a belső ellenőrzési vezető éves képzési tervét is - éves oktatási tervet állít össze, továbbá gondoskodik az OBH szervezésében zajló kötelező vagy alternatív oktatások és a résztvevő személyek koordinációjáról.

2. Az előirányzatok alakulása

2.1. Költségvetési feltételek változásának hatása

A pénzügyi lehetőségeket messzemenően figyelembe vevő takarékos gazdálkodás eredménye, hogy a Kúria 2019-ben is valamennyi fizetési kötelezettségének határidőn belül eleget tett.

A főbb kiadási tételek feladatteljesítéssel összefüggő alakulása

adatok ezer Ft

Megnevezés	Eredeti előirányzat 2018.	Eredeti előirányzat 2019.	Módosított előirányzat 2018.	Módosított előirányzat 2019.	Teljesítés 2018.	Teljesítés 2019.
Személyi juttatások	2 582 100	2 851 300	2 909 998	2 995 623	2 827 038	2 994 856
Munkaadókat terhelő adók, járulékok	653 500	604 500	633 972	613 453	587 925	613 423
Egyéb működési célú kiadások			1 567	1 855	1 567	1 855
Dologi kiadások	289 700	289 700	281 062	275 982	281 062	275 982
Felújítások			386 753	295 181	242 099	291 019

Beruházások	77 000	25 000	221 182	293 853	90 187	293 853
Kiadások	3 602 300	3 770 500	4 434 534	4 475 947	4 029 878	4 470 988
összesen						

A személyi juttatásokra fordított kiadás az előző évi tényadathoz képest 5,9%-os növekedést mutat. A személyi juttatások növekedése tartalmazza a kötelező előresorolásokból adódó többletkiadásokat. További növekedést okoz, hogy a Kúria intézményénél csak nagy tapasztalattal rendelkező bírák felvételére kerülhet sor, így kezdő bírák fizetési fokozatba sorolásának nincs alkalmazott gyakorlata.

A 2019. évi elemi költségvetésben munkaadókat terhelő adók, járulékok kiadására 604,5 millió Ft került rögzítésre, melyhez képest a tényleges kifizetés 613,4 millió Ft lett. A teljesítés 1,5%-kal több az eredeti előirányzatnál, a 2018. évi teljesítéshez (587,9 millió Ft) képest - a személyi juttatások jogcímen kifizetett kiadások emelkedésével arányosan - 4,3%-os növekedést mutat. Az adó- és járulékfizetési kötelezettségeknek a Kúria mindig pontosan és határidőben eleget tett.

Dologi kiadásra a 2019. évi költségvetésben előirányzatként a tavalyi évhez hasonlóan 289,7 millió Ft került megállapításra. Az előirányzat-változásokat figyelembe véve dologi kiadásokra éves szinten 276,0 millió Ft állt rendelkezésre, melyből 2019. évben 276,0 millió Ft került felhasználásra. A 2018. évi dologi kiadási teljesítéshez képest a takarékos gazdálkodás eredményeképp csökkenés figyelhető meg (1,8%).

2019-ben egyéb működési célú kiadások között került elszámolásra a Kúria nemzetközi szervezetekben betöltött tagsága révén 2019. évben fizetendő nemzetközi tagsági díjak összege (1,9 millió Ft).

A felhalmozási kiadások feladatteljesítéssel összefüggő alakulását a 2.1.4. pont tartalmazza részletesen.

2.1.1. Az előirányzatok évközi változásai, a tényleges teljesítéseket befolyásoló tényezők

adatok ezer Ft

Megnevezés	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés
Személyi juttatások	2 851 300	2 995 623	2 994 856
Munkaadókat terhelő adók, járulékok	604 500	613 453	613 423
Dologi kiadások	289 700	275 982	275 982
Egyéb működési célú kiadások	0	1 855	1 855
Felújítás	0	295 181	291 019
Intézményi beruházás	25 000	293 853	293 853
K i a d á s o k összesen:	3 770 500	4 475 947	4 470 988
Működési költségvetési bevételek	192 000	337 728	337 728
Felhalmozási bevételek	0	1 650	1 650
Költségvetési támogatás	3 578 500	3 731 913	3 731 913

Pénzforgalom nélküli bevétel	0	404 656	404 656
B e v é t e l e k összesen:	3 770 500	4 475 947	4 475 947

A beszámolási időszakban rendelkezésre álló pénzügyi eszközök biztosították a zavartalan gazdálkodást. A Kúria 2019. évi kiadásaira a költségvetésben 3 770,5 millió Ft került jóváhagyásra, ami 4,5%-kal több az előző évi elemi költségvetési értéknél. A tervezett kiadások fedezetét az előző évekhez hasonlóan túlnyomórészt (83,4%-ban) költségvetési támogatás biztosította. A támogatás eredeti előirányzatához (3 578,5 millió Ft) képest a teljesülés 3 731,9 millió Ft lett, amely az eredeti előirányzatnál 4,3%-kal magasabb, a 2018. évi tényadat összegénél (3 924,4 millió Ft) 4,9%-kal kevesebb.

A még hiányzó rész forrása „saját bevétel” volt. 2019. évben a Kúriának a tervezetthez képest 145,7 millió Ft működési bevételi többlete keletkezett. A saját bevétel túlnyomó része az épület üzemeltetéséhez kapcsolódóan továbbszámlázott (közvetített) szolgáltatások ellenértékének, illetve a Legfőbb Ügyészség és a Fővárosi Ítéltábla részére épületüzemeltetési szolgáltatás ellentételezéseként kiszámlázott átalánydíjak teljesítéséből, továbbá a „Kúria Döntések” című kiadvány 2016. január 1-jétől megváltozott elszámolásából adódott.

A Kúria felhalmozási bevételét egy gépjármű értékesítéséből származó 1,7 millió Ft képezte.

A beszámolási időszakban gazdálkodásra 4 471,0 millió forintot fordítottunk, amely 11%-kal több az előző évhez képest. Ezen összegből működési kiadásokra 3 886,1 millió forintot, míg felhalmozási kiadásokra (intézményi beruházásra, felújításra) 584,9 millió forintot használtunk fel.

A beszámolási időszakban a költségvetési kiadások egyenlegében 705,4 millió forint előirányzat növekedés következett be, így az éves gazdálkodás során 4 475,9 millió Ft állt rendelkezésre.

Az év folyamán, a törvényes kereteken belül és az igények figyelembe vételével kormányzati, irányító szervei és intézményi hatáskörben került sor előirányzat módosításokra.

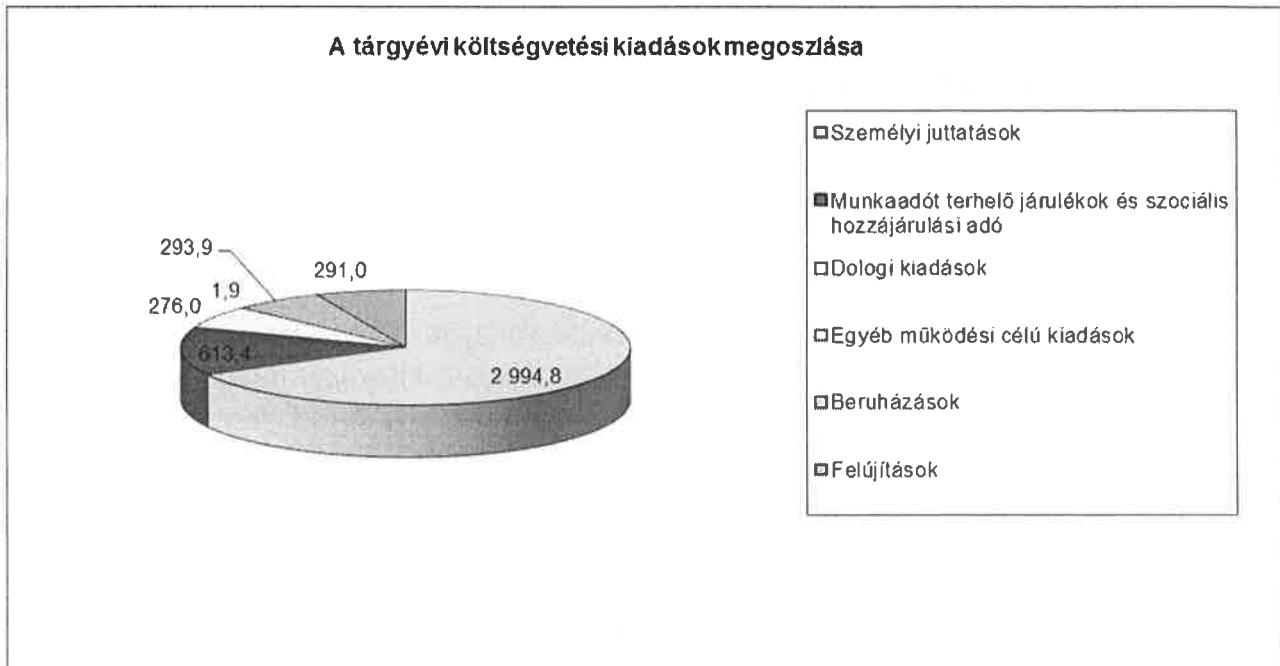
Az előirányzat változások hatásköri megbontása a következő volt:

- **Kormány hatáskörben:** a kiadási és a költségvetési bevételt érintően nettó egyenlegében 2,3 millió Ft,
- **Irányító szervei hatáskörben:** a kiadási és a költségvetési bevételt érintően nettó egyenlegében 298,4 millió Ft,
- **Intézményi hatáskörben:** a kiadási és a költségvetési bevételt érintően nettó egyenlegében 404,7 millió Ft.

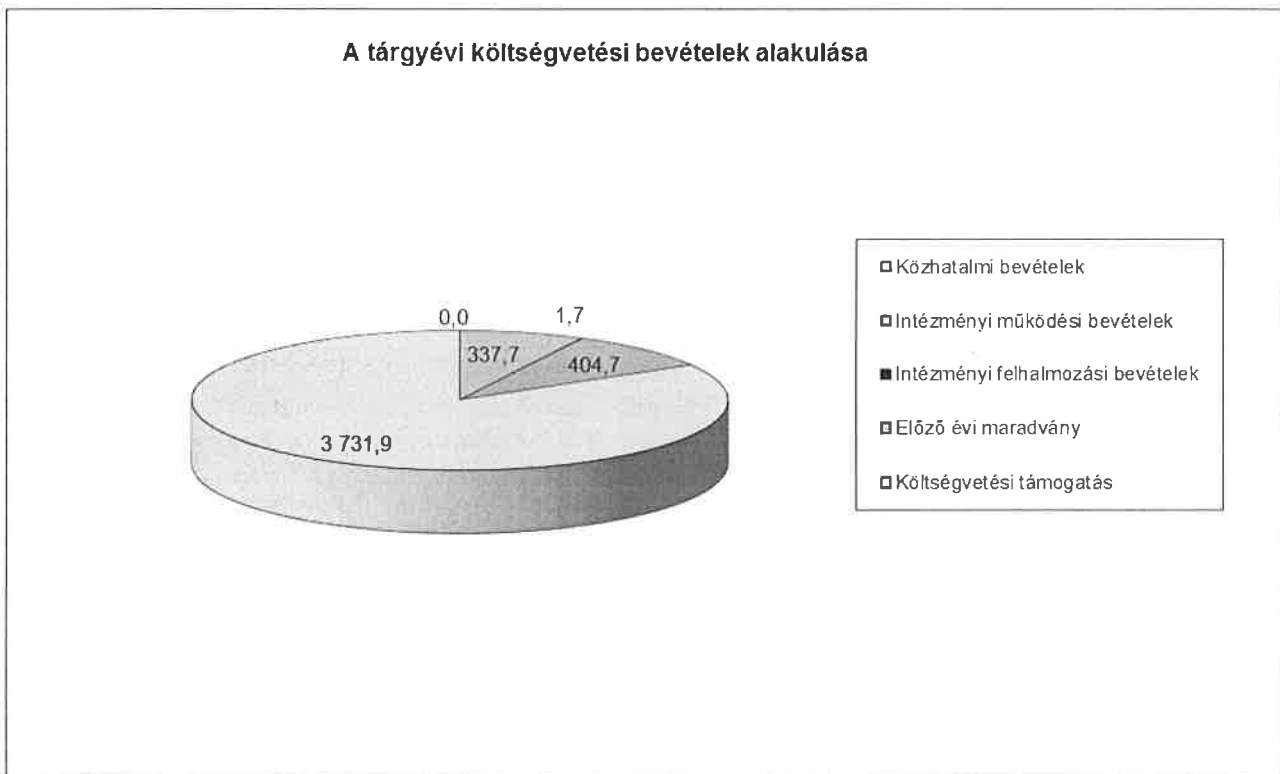
Az így rendelkezésre álló pénzügyi keretek, az egyes kiemelt előirányzatokat terhelő kiadási teljesítésekhez megfelelő fedezetet biztosítottak.

A módosítások következtében a működési kiadások előirányzata 141,3 millió Ft-tal, a felhalmozási kiadásokra fordítható rész pedig 564,1 millió Ft-tal növekedett.

adatok millió Ft-ban

adatok millió Ft-ban

2.1.2. A személyi juttatások előirányzatának és teljesítésének alakulása, létszámváltozások

adatok ezer Ft

Megnevezés	Eredeti	Módosított	Teljesítés
Foglalkoztatottak személyi juttatásai	2 755 200	2 933 430	2 932 663
Külső személyi juttatás	96 100	62 193	62 193
Személyi juttatások összesen	2 851 300	2 995 623	2 994 856
Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó	604 500	613 453	613 423

Személyi juttatások kiadásaira 2019. évben az elemi költségvetésben 2 851,3 millió forint állt rendelkezésre.

A **foglalkoztatottak személyi juttatás** előirányzata 178,2 millió Ft-tal növekedett az eredeti előirányzathoz képest.

A foglalkoztatottak személyi juttatások előirányzata biztosította az illetmények havonkénti folyósítását, a törvényi előírások alapján a bírák és az igazságügyi alkalmazottak kötelező előresorolásából adódó illetmény-emeléseket.

Az éves szinten rendelkezésre álló foglalkoztatottak személyi juttatásainak módosított előirányzata (2 933,4 millió forint) az illetményeken felül fedezetet nyújtott

- a jubileumi jutalom összegére,
- bérkompenzáció fizetésére,
- egyéb munkavégzéshez kapcsolódó juttatásokra,
- a belföldi, külföldi napidíjak,
- a készenléti, ügyeleti díjak,
- a közlekedési költségtérítések,
- a szociális jellegű juttatások kifizetésére,
- a cafeteria rendszerében adható juttatások kifizetésére,
- céljutalom, teljesítményhez kötött jutalom fizetésére,
- ruházati költségtérítés kifizetésére.

2019. évben normatív jutalmazás nem volt.

2019. évben az átlagos statisztikai létszám a következőképpen alakult:

- választott tisztségviselő 1 fő
- bíró 80 fő
- bírósági titkár 14 fő
- szakirányú felsőfokú végzettségű tisztviselő 64 fő
- nem szakirányú felsőfokú és középfokú végzettségű tisztviselő 50 fő
- vezető 20 fő
- fizikai dolgozó 53 fő
- 282 fő**

A **külső személyi juttatások** teljesítése a tervezett 96,1 millió Ft-tal szemben 62,2 millió Ft-ra csökkent.

A **munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó fizetési kötelezettség** felhasználása, a személyi juttatások teljesítésével összhangban alakult. A munkaadókat terhelő járulékokra és szociális hozzájárulási adóra az elemi költségvetésben 604,5 millió Ft került jóváhagyásra. Év közben kormányzati, irányító szervi, valamint intézményi hatáskörben egyenlegében 8,9 millió Ft előirányzat csökkenésre került sor. A módosítások következtében éves szinten 613,4 millió Ft állt rendelkezésre a munkaadót terhelő járulékok és a szociális hozzájárulási adó kifizetésére. Az adó- és járulékfizetési kötelezettségeknek a Kúria mindig pontosan és határidőn belül eleget tett.

2.1.3. Dologi kiadások előirányzatainak és teljesülésének alakulása

A dologi kiadások fedezetére 2019. évben az elemi költségvetésben 289,7 millió Ft került jóváhagyásra, amely megegyezik az előző évi eredeti előirányzattal. A gazdálkodási keretet bővítette az irányító szerv jóváhagyásával felhasznált 2019. évi bevételi többlet, valamint csökkentette az intézményi beruházásra, felújításra történő átcsoportosítások összege. Az előirányzat-változásokat figyelembe véve dologi kiadásokra éves szinten 276,0 millió Ft állt rendelkezésre, melyből 2019-ben 276,0 millió Ft került felhasználásra a gazdálkodás zavartalanságának biztosítása érdekében. Ebből:

- Az épület üzemeltetésével összefüggő szolgáltatások nettó értéke (gáz, áram, víz- és csatorna, karbantartás, parkolási díj és egyéb üzemeltetési költség, stb.) mintegy 93,9 millió Ft.
- A továbbszámlázott szolgáltatások összértéke 29,7 millió Ft volt. Ez államháztartáson belülrre a Legfőbb Ügyészség és a Fővárosi Ítéltábla felé került kiszámlázásra, államháztartáson kívülre pedig az étterem üzemeltetésére szerződött cég részére.
- A kommunikációs szolgáltatás értéke 1,8 millió Ft volt.
- Készlet beszerzésre (irodaszer, könyv, folyóirat, éven belül elhasználódó eszközök, stb.) mintegy 30,6 millió Ft-ot fordítottunk.
- Egyéb dologi kiadások 8,4 millió Ft befizetést teljesítettünk.
- A vásárolt termékek és szolgáltatások ÁFA vonzata 38,6 millió Ft, a kiszámlázott termékek és szolgáltatások ÁFA befizetése 64,7 millió Ft volt.
- A kiküldetési költségek 8,3 millió Ft kiadást jelentettek.

A Kúria az elmúlt évek során egyre nagyobb hangsúlyt fektet a gazdaságos, környezetbarát intézményi működésre. A gazdálkodásban a takarékosági szempontok messzemenően érvényesítésre kerültek. Például:

- nyílászárók cseréjének szakaszos megvalósítása hozzájárul a székház kedvezőbb energetikai működéséhez,
- fűtőkorszerűsítés,
- világításkorszerűsítés.

2.1.4 A felhalmozási kiadások előirányzatának és teljesítésének alakulása

A felhalmozási jellegű kiadásokra az eredeti költségvetésben jóváhagyott 25,0 millió Ft-tal szemben 584,9 millió Ft-ot fordítottunk, amely mintegy 4,0-szerese az előző évi értéknek.

A Kúria a 2019. évi elemi költségvetésben felújítási előirányzattal nem rendelkezett, a módosított felújítási előirányzat a 2018. évről kötelezettségvállalással terhelt maradvány előirányzatosítását, továbbá az év során intézményi hatáskörben történő előirányzat-átcsoportosítások összegét tartalmazza. Az évközi előirányzat-módosítások következtében felújításra éves szinten 295,2 millió Ft állt rendelkezésre, melyből 2019. évben 291,0 millió Ft került felhasználásra (részleges világításkorszerűsítésre, tűzjelző rendszer kiépítésére, stb. A 2019. évben költségként el nem számolt, felújítási előlegként kifizetett 4,2 millió Ft előirányzat felhasználása maradvány formájában áthúzódik 2020. évre. A Kúria – a pénzügyi lehetőségek függvényében – 2020. évre tervezi folytatni az épület igen rossz műszaki állapotban lévő nyílászáróinak cseréjét, továbbá az elavult, a jelenlegi előírásoknak már nem megfelelő fűtési és világítási rendszerének korszerűsítését.

Intézményi beruházásokra a 2019. évi elemi költségvetésben meghatározott 4,0 millió Ft-on kívül informatikai eszközbeszerzésre 21,0 millió Ft került megállapításra. Az előző évi maradvány igénybe vételével, illetve az évközi előirányzat-módosítások következtében intézményi beruházásra éves szinten 293,9 millió Ft állt rendelkezésre, amely informatikai eszköz-, és szoftverbeszerzésekre, részleges klimatizálásra, gépjármű beszerzésre, valamint egyéb tárgyi eszközök, berendezési, felszerelési tárgyak beszerzésére nyújtott fedezetet. A 2019. évi tényleges kifizetés 293,9 millió Ft volt.

2.1.5. Egyéb működési célú kiadások előirányzatainak és teljesülésének alakulása

A 2019. évben ezen a jogcímen a került kifizetésre a Kúria nemzetközi szervezetekben betöltött tagsága révén az éves fizetendő nemzetközi tagsági díjak összege (1,9 millió Ft).

2.2. A bevételek alakulása

2.2.1. A többletbevételek alakulása, a tervezettől való eltérés okai

A tervezett kiadások fedezetét az előző évekhez hasonlóan nagyobb részt a költségvetési támogatás biztosította (83,4%). 2019-ben a Kúriának 145,7 millió Ft működési bevételi többlete keletkezett. A Kúria kiszámlázott intézményi működési bevételeinek túlnyomó része – eltérően más bírósági intézmények hatósági bevételeitől – a Legfőbb Ügyészség és a Fővárosi Ítéltábla közös épületben történő elhelyezéséhez kapcsolódó bevételből származik, mely továbbszámlázásból származó bevételi többlet a dologi kiadásoknál előzetesen megfinanszírozott közüzemi-, és épületüzemeltetési költségek, továbbá beruházási, felújítási munkák finanszírozásához nyújtott fedezetet. Bevételi többlet keletkezett továbbá a „Kúria Döntések” című kiadvány 2016. január 1-jétől megváltozott elszámolásából adódóan.

2019-ben a Kúriának gépjármű értékesítéséből 1,7 millió Ft intézményi felhalmozási bevétele keletkezett.

2.2.2. A bevétel tervezettől való elmaradásának okai

A Kúriának 2019-ben nem volt bevételi lemaradása.

2.2.3. Követelésállomány alakulása

A Kúria mérlegben kimutatott követelésállománya 0,0 millió Ft.

2.3. Költségvetési-maradvány

2.3.1. A 2018. évi költségvetési maradvány főbb felhasználási jogcímei

A 2018. évben 404,7 millió Ft kötelezettségvállalással terhelt **költségvetési maradvány** keletkezett.

Intézményi beruházási keret terhére 131,0 millió Ft értékben az alábbi kötelezettségvállalások történtek:

- Informatikai eszközök (storage, notebook, szkennel, UPS) 24,3 millió Ft értékben,
- Egyéb tárgyi eszköz beszerzése (klíma, biztonságtechnikai berendezés, gépjármű) 106,7 millió Ft értékben

Felújítási keret terhére 144,6 millió Ft értékben az alábbi kötelezettségvállalások történtek:

- Épület felújítás (homlokzati nyílászárók, tűzjelző rendszer, lépcsőház rekonstrukció, biztonsági rács) 144,6 millió Ft értékben.

További költségvetési maradványok jogcímei:

- a 2018. december havi hóközi személyi juttatások SZJA és egyéni járulék vonzata, illetve a 2018. december hóra járó kompenzáció finanszírozása 83,0 millió Ft értékben,
- a 2018. december havi hóközi személyi juttatásokhoz kapcsolódóan fizetendő szociális hozzájárulási adó 46,1 millió Ft értékben.

2.3.2. A 2019. évi költségvetési maradvány alakulása, összetétele, keletkezésének okai

A 2019. évben 4,4 millió Ft **költségvetési maradvány** keletkezett, melyből kötelezettségvállalással terhelt maradvány 0,2 millió Ft.

Felújítási keret terhére 4,2 millió Ft értékben az alábbi kötelezettségvállalások történtek:

- A 2019. évben költségként el nem számolt, világításkorszerűsítés felújítási előlegeként kifizetett 4,2 millió Ft előirányzat felhasználása maradvány formájában áthúzódik 2020. évre.

Kötelezettségvállalással terhelt költségvetési maradványok jogcímei:

- a 2019. december havi kompenzáció és az ehhez kapcsolódóan fizetett szociális hozzájárulási adó 0,2 millió Ft értékben,

3. Egyéb

3.1. A gazdálkodás és a vagyonváltozás összefüggései

3.1.1. Vagyonváltozás

A befektetett eszközök értéke 361,5 millió Ft-tal növekedett az előző évihez képest.

Az immateriális javak és a tárgyi eszközök után az értékcsökkenést a tényleges használatnak megfelelően időarányosan számoltuk el. 2019-ben az értékcsökkenés változása 126,0 millió Ft volt.

Az értékvesztés módszerét nem alkalmaztuk, ugyanis az üzleti év mérleg fordulónapján fennálló készlet, illetve követelésállomány ezt nem indokolta.

A rendelkezésre álló anyagi eszközök a Kúria szakmai tevékenységének ellátását és részbeni korszerűsítését biztosították. A pénzügyi lehetőségek függvényében azonban szakaszosan történik a változás.

A pénzügyi lehetőségeket messzemenően figyelembe vevő takarékos gazdálkodás eredménye, hogy a bíróság 2019-ben is valamennyi fizetési kötelezettségének határidőn belül eleget tett.

3.1.2. Gazdálkodás, a Kúria működési környezete

A Kúria gazdálkodása során alkalmazott legfontosabb rendszerek (GIIR, KIR, Nexonbér, NexonHR) 2019-ben a jogszabályi előírásoknak megfelelően működtek.

3.1.3. Egyéb működési feltételek

Informatikai alkalmazások

2019. évben saját hatáskörben a kulcsnyilvántartó rendszer ismételt fejlesztésére került sor, mely év végével került használatba vételre. Az év informatikai fejlesztéseinek jelentős részét tette ki az országos Active Directory, és ezzel a Microsoft Office bevezetése, mely a levelező rendszer migrálását is jelentette. A Kúria a saját használatban lévő munkaállomásainak helyi rendszergazdák által történő menedzmentjének megoldására a Kúrián belül saját Active Directory kiépítését is elvégezte, melynek teljes használatba vétele még folyamatban van.

3 fővel bővült az év során a Globalspeech beszédleíró rendszer használata, így ma 24 bírósági és a velük együtt dolgozó leírók használják a rendszert.

A központi szolgáltatások tekintetében az elektronikus levelezőrendszer használatát érintően volt jelentősebb, mintegy két napos kiesés 2019. márciusában, ami levelek végleges elvesztésével járt. Mivel bizonyos feladatok a központi rendszerek hiányában vagy egyáltalán nem végezhetőek el,

vagy csak jelentősen lassabban, papír alapú ügyintézésel lehet őket részben pótolni (pl. elnöki iktatás, gazdasági tevékenységek, elektronikus levelezés), ezért a központi rendszerek rendelkezésre állása, valamint az NTG hálózati kapcsolat működése kritikus fontosságú a bíróságok működése szempontjából.

A központi alkalmazások funkcionális működésével viszonylag kevés probléma merült fel. A legtöbb hibabejelentés (a bejelentéseknek mintegy egynegyede) az elektronikus ügyintézésel kapcsolatosan, a BIIR rendszerhez kapcsolódóan érkezett.

A BIR-o rendszer tekintetében továbbra is biztonsági kockázatot jelent a már több éve nem támogatott MySQL 4.0 adatbáziskezelő-rendszer használata.

Az informatikai biztonság

Az informatikai biztonság tekintetében a Kúrián nem történt olyan incidens, amely a helyi rendszerek tekintetében jelentős szolgáltatás-kiesést jelentett volna. A helyi szolgáltatások folyamatosan rendelkezésre álltak, a helyi kezelésű adatok tekintetében illetéktelen hozzáférésre vagy adatvesztésre nem került sor.

Az Informatikai Osztály folyamatosan biztosította a szolgáltatások felügyeletét, monitorozását, a Kúria lokális hálózatának kontrollált kapcsolódását a bíróságok országos hálózatához.

A Kúria informatikai biztonsági felelőse folyamatosan végezte a felhasználók informatikai biztonsági oktatását, illetve havonta megjelenő IT biztonsági hírlevelekkel folyamatosan felhívta a felhasználók figyelmét az informatikai biztonság alapvető követelményeinek tudatos betartására.

Az éves tervezett biztonsági ellenőrzések, teszt helyreállítási munkálatok rendben lezajlottak, jelentősebb hiányosságok jelzésére nem került sor.

2019. év végén megjelent az országos informatikai biztonsági szabályzat, álláspontom szerint ezt érdemes volna kiegészíteni a közös üzemeltetésű rendszerek tekintetében a központi informatikai üzemeltetés és a helyi informatikai rendszergazdák felelősségének elhatárolásával.

Az informatikai eszközállomány

A 2019. évben OBH központi beszerzés keretében 3 db PC és 9 db tablet az "Út a jövőbe - Innovációs eszközbeszerzés" elnevezésű projekt keretében, 38 db monochrom nyomtató, 6 db szkennert, 150 db monitor, valamint az év végi költségvetési tárgyalások eredményeként 10 db laptop érkezett a Kúriára. Az év végén központi forrásból biztosított pénzügyi keret felhasználásával 3 db szerver és a beüzemelésükhöz szükséges 2 db switch, valamint 19 db digitális diktafon beszerzésére került sor összesen 18,3 millió Ft értékben. Az év végén megvalósult a Kúrián is a Via Videó végpont kiépítése, és az ehhez szükséges eszközök szállítása. Az év végén saját forrásból sor került a már nem támogatott tűzfal korszerű, redundáns eszközökkel történő lecserélésére mintegy 5,5 millió Ft értékben. Az új tűzfal-rendszeren megoldásra került a wifi Internet hálózaton üzemelő eszközök védelmének megoldására is.

Általánosságban elmondható, hogy 2019. évben az informatikai eszközök állománya már jelentősen elavult, így pl. a munkaállomások kb. fele igen régi. Ez különösen gondot okoz a Windows 7 operációs rendszerrel működő PC-k és notebook-ok tekintetében, mivel ezek az eszközök már nem

támogatottak, így a felfedezett biztonsági hiányosságok a jövőben nem lesznek kijavítva. Az elavult eszközök nagy része az OBH tulajdonában van.

Informatikai képzések

2019-ben rendszergazdáink részt vettek az OBH által szervezett, az aktuális fejlesztésekhez kapcsolódó egy-egy napos központi szakmai oktatásokon, illetve a tárgyév végén ismét sor került online informatikai oktatáscsomagok előfizetésére, amelyek számos témakörben biztosítják a szakmai ismeretek bővítésének lehetőségét.

A jövőben is fontosnak tartjuk a megfelelő irányú informatikai képzéseket, illetve a már megtartott képzések dokumentációjának központi elérhetővé tételét.

Budapest, 2020. július „ „

Dr. Darák Péter
sk.
elnök

A kiadmány hitelélül:

